

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — ⁺⁺ PSARSKA Maria

z domu Chmiel

ps. „Mariola”

T. 2596/108K

I/1. Relacja ✓ k. 3, 5. 1-3

I/2. Dokumenty (sensu ścisłym) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 1, 5. 1

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne. —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne —

VI. Fotografie ✓ ksero pkt. 4 i 5. 1.

I_h Relacja

Biogram M. Chmielowej oprac. przez J. Podziadłowską z Psarskich,
uzupełniony przez E. Kwasmowską, [b.d.], mps, rkps, kopia, k. 3, s. 1-3.
Przekazane do fundacji w 2000r.

Biogram

4. 2/1/1

1. Chmielowa, Maria Aleksandra

2. nazwisko panięnskie - Psarska

3. pseudonim okupacyjny - "Mariola"

4. Zygmunt, *ojciec*

matka: Władysława ^{z d.} Karłowiczka

5. ur. 10 maja 1929, Gostyń Wielkopolski

6. Środowisko - ziemiaństwo wielkopolskie

Ojciec z wykształcenia chemik - dyrektor cukrowni w Gostyniu, oficer WP, Powstaniec Śląski, kawaler Wirtuti Militari za wojnę polsko-sowiecką 1920 r., później członek AK, po 1945 represjonowany, więziony, zmarł w 1954 r. na gruźlicę nabytą w więzieniu.

Matka - ziemianka (majątek "Chrusty" - obecnie gminy Kalisz), żołnierz AK, uczestniczka Powstania Warszawskiego.

Rodzeństwo: bracia Stanisław (poległ na Starówce) i Andrzej oraz siostra Jadwiga. Wszyscy byli żołnierzami AK, powstańcami 44 roku.

7. Gimnazjum w Gostyniu Wlkp, egzamin maturalny - 1949

8. Studia medyczne, Poznań 1952 r.

9. Pracowała jako lekarz w lecznictwie otwartym m. Poznania od 1951 - 1956 roku. Potem związała się trwale z Akademią Medyczną w Poznaniu. Specjalista I stopnia - 1958 i II stopnia - 1961 r. w zakresie pediatrii. Tytuł dr n. med. uzyskała w 1961 r., dr hab. 1971, prof. nadzw. 1983.

Przez ponad 20 lat pracowała w II Klinice Pediatricznej AM w Poznaniu, w której od 1971 r. zajmowała stanowisko docenta. W latach 1980-82 pełniła funkcję kierownika Zakładu Propedeutyki i Oddziału Zakaznego, od 1982 roku kierownika Kliniki Obserwacyjno-Zakaznej.

W latach 1961-64 była prodziekanem Wydziału Lekarskiego AM w Poznaniu. Na kadencję 1984-87 została wybrana prorektorem ds. dydaktyki i wychowania.

W 1966 r. odbyła staż naukowy w Uniwersytecie w Liege (Belgia).

Osiągnięcia: m.in. wprowadzenie eliminacyjnej diety bezskrobiowej do dietetyki niemowląt - 1972; opracowanie problemu leczenia przewlekłych zapaleń wątroby u dzieci metodą immunostymulacji i farmakodynamiki leków w zależności od wieku.

Była autorem ponad 100 prac naukowych, m.in.

- "Badania nad nieswoistością *miana* antystreptolizyny O w surowicy krwi" (z T. Skolmowskim, E. Włodarek), *Reumatologia Polska* 1962.

- "Zachowanie się kwasu mlekowego we krwi i w moczu w warunkach fizjologicznych, w chorobach nerek, oraz wpływ diety zakwaszonej kwasem mlekowym na powstanie kwasicy metabolicznej u dzieci", *Roczniki AM w Poznaniu* 1970.

- "Farmakologia leków w zależności od wieku" (z O. Szczepkim), *Pharmacologia Clinica Polona* 1973.

- "Dieta bezskrobiowa w leczeniu dystrofii niemowląt", *Pamiętnik VII Zjazdu Pediatrów Ziemi Zachodnich*, Opole 1975.

- Próby leczenia immunostymulacyjnego dzieci z przewlekłym zapaleniem wątroby" (współautor), *Materiały Naukowe XIX Ogólnopolskiego Zjazdu Pediatrów*, Poznań 1979.

1/1/2

10. Była członkiem Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego (czł. Oddziału Poznańskiego od 1958, z-ca przewodniczącego Sekcji Chorób Zakaźnych Wieków Dziecięcego), członkiem Towarzystwa Przyjaciół Warszawy od 1965, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci od 1969 r.

Od 1960 roku członek i współzałożyciel BSZZ "Solidarność" Akademii Medycznej w Poznaniu. W 1981 roku w czasach stanu wojennego, strajków, trwała przy studentach umożliwiając wielu kontynuowanie studiów mimo represji i aresztowań. W latach 80-tych była nieformalnym przywódcą opozycji demokratycznej na AM w Poznaniu.

W 1989 roku uczestniczyła w obradach "Okrągłego Stołu" w ramach "podstolika" Służby Zdrowia.

Była członkiem Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie od 1988 r.

Brała czynny udział w kampanii prezydenckiej na rzecz Lecha Wałęsy.

Była pomysłodawczynią i inicjatorem i realizatorem wielu akcji społecznych, m.in. walczyła o dostawę zdrowej żywności i wody dla poznańskich szpitali dziecięcych, o zaprzestanie budowy elektrowni atomowej w Kłepiezu (była członkiem Komitetu Protestacyjnego).

11. -

12. Odznaczenia:

- Warszawski Krzyż Powstańczy - nr 57-82-10 K; dn. 7.VII.1983
- Medal za Warszawę 1939-45, nr 146-73-170, dn. 17.01.1974;
- Odznaka Pamiątkowa Środowiska Gustaw-Harnaś, nr 227 - Maria Chmiel, sanit. "Mariola", komp. "Harcerska", 01.08.1983;
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski - nr 2362a-83-4, dn. 28.09.1983;
- Medal Zwycięstwa i Wolności 1945, nr 146-73-85, dn. 24.05.1973;
- Złoty Krzyż Zasługi, nr 2428-77-37, dn. 21.09.1977;
- Brązowy Medal za Zasługi dla Obronności Kraju, nr B-191706, dn. 10.10.1977;
- Odznaka Honorowa "Za Zasługi dla Województwa Poznańskiego", nr 1130, dn. 30.12.1982;
- Odznaka Honorowa "Za zasługi dla Województwa Leszczyńskiego", nr 1130, dn. 30.12.1982;
- Medal Komisji Edukacji Narodowej, Nr 54066, dn. 12.07.1989;
- Medal za Zasługi dla Uczelni (AM w Poznaniu), dn. 28.09.87;
- Medal im. Karola Marcinkowskiego (AM w Poznaniu);

13. Maria Chmielowa była zamężna.

Żp. Mąż - Józef Chmiel, prof. biochemii AM w Poznaniu.

Dzieci - Maria, Krzysztof, Magdalena.

14. Hobby: praca na działce.

15. Zmarła po ciężkiej chorobie 16 kwietnia 1991 roku. Pochowana jest na Cmentarzu Miejskim, Poznań - Junikowo w Alei Zasłużonych.

16. -

17. Uczestniczka Powstania Warszawskiego 44 roku, żołnierz AK, batalion "Gustaw", udział w walkach w rejonie Starówki, członek patroli sanitarnych, a od 10 VIII sanitariuszka w zespole dr Tadeusza Pogórskiego - "Morwa"; w szpitalach m.in. Sakramentek, Kilińskiego 1/3, Piękna 27. Od 13 VII brała udział w zabezpieczaniu odcinka: Katedra św. Jana, Zamek, teren do ul. Miodowej. Kontuzjowana 13 VIII w wyniku wybuchu czołgu-pułapki. Wobec upadku Starówki, przeszła kanałami do Śródmieścia. Po kapitulacji Powstania wyszła z Warszawy z ludnością cywilną.

19. W pogrzebie prof. Marii Chmielowej w dniu 25.04.1991 roku wzięły udział wielotysięczne tłumy. Do grobu, w asyście wojskowej, odprowadzali Zmarłą pacjenci, koledzy lekarze, towarzysze walki i przełożeni z Powstania, minister zdrowia oraz przedstawiciel prezydenta RP. Uroczystościom pogrzebowym przewodniczył metropolita poznański ksiądz arcybiskup M. Stroba. Nad grobem przemawiało wiele osób, a przedstawiciel Kancelarii Prezydenta RP odczytał specjalny list pożegnalny Lecha Wałęsy.

Opracowała: siostra umarłej - Jadwiga Podsiadłowska z Psarskich (EK)

Usypienie:

Zmarła 18. IV 1991 r. w Poznaniu.

Pochowana w Poznaniu, cmentarz Janikowo, Aleja Zasłużonych.

Ewa Krasnowolska

Wymieniona w "Sanitach" Ewy Arlikowskiej -

- Krasnowolskiej i Anny Szatkowskiej Rosset -

- Bugnon (pisma X-XI 1944 r.)

"Dwa powstańcze bataliony: «Gustaw» i «Harnaś» Roberta Bieleckiego. (P.Y.W., 1989)

"Sanitariuszki batalionów AK «Gustaw» i «Harnaś» w szpitalach powstańczych" -

Wybór wspomnień. Opracowanie ełczy

Teresa Hubek-Hubaracka i Krystyna Mieczkowska

Noty biograficzne poległych Ewa Krasnowolska

"Długa 7 w Powstaniu Warszawskim" R. Bieleckiego.

E. Krasnowolska

Przekazuje dla Fundacji AK w Toruniu.

E. Krasnowolska

16. X. 2000.

II Materiały uzupełniające relację

- M. Krawczyński, Prof. Maria Chmiel (1929-1991), „Gazeta Wielkopolska”
18.04.2001, k.l.s.1

T. 2596 / MSK

CMENTARZE W POZNANIU

Prof. Maria Chmiel (1929-1991)

WSPOMNIENIE

Cmentarz Parafialny Bożego Ciała, Dąbiec, ul. Błuszczowa 7. Obecnie zamknięty. Tel. 832 19 27.

Cmentarz Parafialny MB Bolesnej, Górczyn, ul. Sciegielnego 35. Biuro czynne: pn.-pt. w godz. 9-14. Tel. 866 23 14.

Cmentarz Parafialny Chrystusa Dobrego Pasterza, Jezyce, ul. Nowina 1. Biuro czynne: pn. w godz. 7.30-17. wt. w godz. 10-14. Tel. 847 59 40.

Cmentarz Komunalny na Miłostkowej, ul. Gnieźnieńska 36. Biuro czynne: pn.-pt. w godz. 7-15. Tel. 878 02 20.

Cmentarz Komunalny na Junilkowie, ul. Grunwaldzka 305. Biuro czynne: pn.-pt. w godz. 9-13. Tel. 867 65 71, fax 867 60 01.

Cmentarz Zasłużonych, Wzgórze św. Wojciecha. Tel. 853 25 41.

Cmentarz Parafialny św. Stanisława Kostki, Piłtkowo, ul. Łowmiańskiego. Tel. do parafii 823 35 87.

Cmentarz Parafialny Matki Boskiej Częstochowskiej, Naranowice, ul. Jasna Rola. Tel. do parafii 820 45 04.

Cmentarz Parafialny św. Jana Pawła, ul. Lutycka. Tel. do parafii 847 06 87.

Cmentarz Parafialny św. Antoniego Padewskiego, Starolęka, ul. św. Antoniego. Tel. do parafii 879 31 84.

Cmentarz Parafialny św. Jakuba, ul. Głuszyna. Tel. do parafii 878 80 10.

Prof. dr hab. Maria Chmiel urodziła się 10 maja 1929 roku w Gosy-
niu. Pochodziła z rodziny ziemianskiej. Była córką podpułkownika Zygmunta Pasarskiego, uczestnika powstania śląskiego i wojny w obronie niepodległości w 1920 r. Perypetie związane z początkiem zawieruchy wojennej w 1939 roku zdecydowały o wyjeździe rodziny do Piotrkowa i później do Warszawy. Ten okres życia, zawsze pełen niesieci i szczytnych ideałów, dla niej przypadł na czas wojny i niewoli. Atmosfera ówczesnej wojennej Warszawy, miast małego sabotażu, decyduje o jej wstąpieniu w 12 roku życia do tajnego harcersstwa. 1 sierpnia 1944 r. 15-letnia Maria nie miała najmniejszych wątpliwości, że dla niej również: wybita go-
dzina „W”. W Powstaniu Warszawskim znalazła swoje miejsce jako sanitariuszka bojowego patrolu batalionu Armii Krajowej „Gustaw”, początkowo na Ślarskiej Mieskiej, a następnie w końcowej fazie powstania, po przejściu kanałami, na Powislu i w Środmieściu. Po upadku powstania, w piwnicach dachów pałacu dziecka 1944 r. udało się jej zbliżyć i wraz z ludnością cywilną opuścić Warszawę.

ARCHIWUM RODZINNE

Powojenne powroty nie były pasmem radości. W wyniku realizowanej reformy rolnej rodzina straciła posiadłości ziemskie. Rodzice Marii musieli opuścić dom rodzinny i majątek Chrysty pod Kaliszem, zmuszono ich nawet do wyprowadzenia się z terenu powiatu. W okresie krótkiego pobytu w Gosy-
niu Maria ukończyła Liceum Ogólnokształcące i uzyskała świadectwo dojrzałości w 1946 r.

Mając 17 lat, rozpoczęła studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Poznańskiego i opieki społecznej powołał ją na stanowisko docenta.

W latach 1980-1982 była kierownikiem Zakładu Protopedynki i Pediatry. Od 1 października 1982 r. objęła kierownictwo nowo utworzonej w Instytucie Pediatry Kliniki Obserwacyjno-Zakaznej, którą prowadziła do końca swego aktywnego życia.

Dorobek naukowy prof. dr hab. Marii Chmielowej obejmuje ponad 100 publikacji. Prof. dr hab. Maria Chmiel była promotorem 7 doktoratów i opiekunem jednej habilitacji. Była kierownikiem specjalizacji I i II stopnia z pediatrią 20 lekarzy. W 1977 roku otrzymała zespołową nagrodę naukową II stopnia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej za „szczególnie ważne i twórcze osiągnięcia naukowe w zakresie badań w zespole zleżego wchłaniania”. Wiele krotnie wyróżniana była indywidualnymi nagrodami Rektora AM. W styczniu 1983 r., na podstawie całobieżi dorob-

ze studentami, zarówno w chwilach trudnych, jak i w czasie zabawy. W trudnych latach 1981-1984, w pierwszych wolnych wyborach władz uczelni zostaje jej powierzona stanowisko prodziekana Wydziału Lekarskiego ds. studenckich, a w następnej kadencji 1984-1987 przy pełnej akceptacji studentów została wybrana na stanowisko prorektora ds. dydaktyki i wychowania Akademii Medycznej w Poznaniu. Z tej trudnej roli, zwłaszcza w okresie stanu wojennego, wywazała się nadzwyczajnie. Będąc aktywnym członkiem „Solidarności”, stała się duchowym przewodniczącą opozycji w uczelni. Wykazywała nieznajomość postawie światopoglądową, ale także troskę i dojrzałość polityczną. Potrafiła tonować i opamnować wzburzone nastroje studenckie. Dążyła się również poznać jako odważny obrońca i ordęownik studentów wchodzących w konflikt z zanoszonymi przepisami stanu wojennego.

Była aktywnym członkiem Zarządu Poznańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego. Przewodziła Sekcji Chorób Zakazanych.

Kierując zespołem klinicznym i naukowo-badawczym, obok rzetelnej pracy uczyła realizacji postawicwa lekarskiego w opiece nad chorymi dziećmi. Nie nie tracąc z posiadającego autorytetu, wykazywała znakomitą umiejętności tworzenia przyjaźielskiej atmosfery. Niezwykłe pogodna, pełna humoru, cenila dobry dowcip. W kontaktach z rodzicami i ich dziećmi była bezpośrednia, zawsze służąca pomocą i radą. Znajdowała czas na dyskusje nad zmiennającym się obliczem społeczno-politycznym kraju. Zawsze publicznie dawała wyraz swojemu doświadczeniu i

tycznie w powszechnych wyborach prezydenckich. Zastanawiała się, dlaczego „zamiast solidarnej twórczej pracy szaleją strajki, protesty, groźby strajków powszechnych...”. „Przecież dziś strajkować, to zdradzać ideę niepodległości – argumentowała – to zdradzać tych Polaków, którzy za niepodległą Polskę cierpieli i ginęli”. „Wierzę w insygnia i mądrość polskiego narodu, który wybiła zwykle własną drogę” – mówiła przed pierwszymi wolnymi wyborami prezydenckimi. Apelowwała: „zamiast szkodzić drugiemu, pomagajmy sobie, budujmy, szukajmy się wśród znajomych, przyjaźni, w rodzinach. Mniej będzie zgorzkniałych i niezadowolonych... Nie zdradzajmy niepodległej Polski! – Niech po smutnym przedwiośnie nadejdzie radośna wiosna”.

Niesiecy, nie doczekała tej wymarzonej wiosny. Odeszła z godnością i spokojem w otoczeniu najbliższych 18 kwietnia 1991 r. Żegnaliśmy ją nie tylko my, jej uczniowie i koleżki. Na terenie Collegium Manus, w siedzibie Jej Almae Matris w ostatnim pożegnaniu brali udział studenci, profesorem, pracownicy administracji. Przy wystawionej tunnie honorową wartę pełnił żołnierz Kompanii Honorowej Wojska Polskiego, a także studenci i pracownicy naukowo-dydaktyczni Instytutu Pediatry. Odczytano również osobisty telegram Prezydenta RP Lecha Wałęsy. Warto przedstawić pełny jego tekst, powierdzający jej znaczącą współpracę z przyszym prezydentem: „Ponuszony do głębi smutnością profesor Marii Chmielowej chce oddać hołd jej pamięci. Się wyrażaj najgłębszego żalu, gdyż odszedł od nas człowiek mądry, dośny i prawy. Lekarka, wychowawczyni

7

smocznice, ul. Ludowska, tel. do parafii 848 84 44.

Centraż na Podolanach przy parafii Matki Bożej Podoleńskich, ul. Kartuska 33, Tel. do parafii 822 17 82.

USŁUGI POGRZEBOWE W POZNANIU

Biuro Usług Pogrzebowych, Waldemar Szczepaniak, ul. Woźna 13a, tel. 855 72 27. Czynne całą dobę.

Charon Usługi Pogrzebowe, Poznań, ul. Zielona 5, tel. 851 70 00. Czynny całą dobę. Rawicz, ul. Kadicka 34, tel. całodobowy 26 82.

Usługi Pogrzebowe, Jerzy Kuzniewski, ul. Wielka 12, tel. 852 36 28. Czynne od poniedziałku do piątku w godz. 7-21, sobota 7-16.

Usługi Pogrzebowe, Piotr Pleśniński, ul. Garbary 61 (wejście od ul. Woźnej), tel. 851 54 61. Czynny całą dobę.

Zakład Usług Pogrzebowych „Stolitur”, ul. Woźna 11, tel. 853 01 60. Czynny całą dobę.

Spółdzielnia Pracy „Universum”, ul. Woźna 15a, tel. 53 19 43. Czynny całą dobę. Zakład Usługowy, ul. Kosinińskiego 24, tel. 833 02 75.

Szaryf do wieńców, Dorota Luczyk, ul. Koscielna 18, tel. 847 37 46. Zakład czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8-16.

Krematorium – biuro czynne od poniedziałku do piątku w godz. 7-15, tel. 879 47 80.

skiego, uzyskując dyplom lekarza w 1952 r. Bezpośrednio po studiach Marianna Chmiel podjął pracę w owarium lecznictwie pediatrycznym w Poznaniu. W grudniu 1956 r. otrzymał etat asystenta w nowo powstałej II Klinice Chorób Dzieci. Przechodził kolejne etapy rozwoju zawodowego, uzyskując w 1960 r. doktorat, a w rok później specjalizację z pediatrii.

W 1966 r., jako stypendysta rządu belgijskiego, odbywał staż naukowy w Klinice Pediatrycznej Uniwersytetu w Liege, poszerzając swą wiedzę w zakresie metabolizmu węglowodanów. Zainicjowane wówczas badania i późniejsza ich kontynuacja w kraju stanowiły podstawę do przedstawienia w 1971 r. pracy habilitacyjnej pt. „Zachowanie się kwasu mlekowego we krwi i w moczu w warunkach fizjologicznych i w chorobach nerek oraz wpływ diety zakwaszonej kwasem mlekowym na powstawanie kwasicy metabolicznej u dzieci”. W 1971 r. minister

Czekamy na pożegnania

Jeśli chcą Państwo okolicznościowym tekstem pożegnać swoich bliskich, znajomych, wspomnieć ich po latach, w rocznicę śmierci, napisać o zasługach, prawiwości, drodze życia – nieodpłatnie udostępniemy swoje łamy.

Wspomnienia można do nas przysyłać pod adresem: „Gazeta Wielkopolska”, ul. Kosciuszki 57, 61-891 Poznań – z dopiskiem „Pożegnania”. Teksty, nawet napisane ręcznie, można też przynosić do redakcji osobiście.

ku naukowego, Rada Państwa nadała jej tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego.

Zainteresowania naukowe prof. dr hab. Marii Chmielowej początkowo dotyczyły chorób zakaźnych, gastroenterologii i zaburzeń metabolizmu. Najoryginalniejszą, choć niekiedy budzącą kontrowersje koncepcją naukowo-kliniczną było wprowadzenie diety bezskrobiowej w stanach niedożywienia u niemowląt z biegunką przewlekłą. W ostatnich 10 latach prof. dr hab. Marianna Chmielowa zajmowała się głównie klinicznymi problemami neurologii u dzieci, szczególnie zapalenia mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych.

Szczególną pasją darzyła pracę dydaktyczno-wychowawczą. Prowadzone przez nią wykłady cechowało zawsze emocjonalne zaangażowanie i praktyczny, wynikający z własnych doświadczeń klinicznych punkt widzenia i interpretacji przedstawianych zagadnień. Szczególnie dawala temu wyraz przy omawianiu problemów żywienia i zaburzeń ekologicznych.

Prof. dr hab. Maria Chmiel była nieustraszoną przeciwniczką budowy elektrowni jądrowej na terenie Polski. Miała swój udział w prerwanie prac zmierzających do powstania takiej elektrowni w Klempczu pod Rogoznem.

W latach 1962-1972 była opiekunem Kola STN, Patronowała różnym imprezom organizowanym przez studentów. Zawsze potrafiła znaleźć wspólny język

NEKROLOGI

Jak zamawiać?

Od poniedziałku do piątku nekrologi na następny dzień przyjmujemy do godz. 14 w naszych biurach ogłoszeń w Poznaniu (przy ul. Kosciuszki 57 od godz. 8 i przy ul. Gwarnej 13 od godz. 9). W soboty nekrologi do poniedziałkowego wydania przyjmujemy tylko przy ul. Kosciuszki 57 od godz. 10 do 13.

czynnowi.

Na przedomie lat 1988/89 aktywnie włączyła się w organizację odradzającej się Izby Lekarskiej. Jako członek niezwykłe prawy i sprawiedliwy, o nieskazitelnej etyce lekarskiej została wybrana w skład Naczelnego Sądu Lekarskiego.

Odnaczono ją m.in. Medalem Edukacji Narodowej, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem za Warszawę oraz Warszawskim Krzyżem Powstańcym, który sobie najbardziej ceniła. Ponadto wyróżniona została wieloma odznaczeniami resortowymi i regionalnymi.

Była jednym z członków założycieli „Solidarności” w Akademii Medycznej w Poznaniu. W latach 1987-1988 na zaproszenie Lecha Wałęsy weszła w skład komitetu naukowego zespołu „szczęśliwki intelektualistów”, z którego wywodził się Komitet Obywatelski przy Lechu Wałęsie. Uczestniczyła w wielu burzliwych i twórczych naradach tego Komitetu w ramach tzw. „podstołki” służby zdrowia.

Prof. Maria Chmiel uważała Lecha Wałęsę za męża opatrznościowego, obdarzonego charyzmą i genialnym wyuczuciem politycznym. Niezależnie od roli i zajmowanego przez niego stanowiska darzyła go zawsze niezmienną sympatią i uznaniem, niejednokrotnie podkreślając trafność jego wyborów w prowadzonych dyskusjach i konferencjach podsumowaniach. Dawala temu wyraz również w wypowiedziach do prasy, apelując o zgodę „we wspólnym wolnym domu”. Jeszcze miesiąc przed śmiercią wyraziła swój niepokój o polskie przedwojenie 1991 roku! Pisała: „Całe moje życie upływało w cieniu wspomnień – myśli i marzeń o niepodległej Polsce”. Wspominając meandry naszej narodowej losów, szczególnie II wojny światowej i konspiracji w Warszawie, poprzez tragiczne bezpostřednie lata powojenne do chwili obecnej martwiła się „dlaczego nadchodząca wiosna jest taka smutna?”, skoro „zwycięzła Solidarność, mamy niepodległą Polskę, wybranego demokra-

tych i regionalnymi. Była jednym z członków założycieli „Solidarności” w Akademii Medycznej w Poznaniu. W latach 1987-1988 na zaproszenie Lecha Wałęsy weszła w skład komitetu naukowego zespołu „szczęśliwki intelektualistów”, z którego wywodził się Komitet Obywatelski przy Lechu Wałęsie. Uczestniczyła w wielu burzliwych i twórczych naradach tego Komitetu w ramach tzw. „podstołki” służby zdrowia.

Prof. Maria Chmiel uważała Lecha Wałęsę za męża opatrznościowego, obdarzonego charyzmą i genialnym wyuczuciem politycznym. Niezależnie od roli i zajmowanego przez niego stanowiska darzyła go zawsze niezmienną sympatią i uznaniem, niejednokrotnie podkreślając trafność jego wyborów w prowadzonych dyskusjach i konferencjach podsumowaniach. Dawala temu wyraz również w wypowiedziach do prasy, apelując o zgodę „we wspólnym wolnym domu”. Jeszcze miesiąc przed śmiercią wyraziła swój niepokój o polskie przedwojenie 1991 roku! Pisała: „Całe moje życie upływało w cieniu wspomnień – myśli i marzeń o niepodległej Polsce”. Wspominając meandry naszej narodowej losów, szczególnie II wojny światowej i konspiracji w Warszawie, poprzez tragiczne bezpostřednie lata powojenne do chwili obecnej martwiła się „dlaczego nadchodząca wiosna jest taka smutna?”, skoro „zwycięzła Solidarność, mamy niepodległą Polskę, wybranego demokra-

tych i regionalnymi. Była jednym z członków założycieli „Solidarności” w Akademii Medycznej w Poznaniu. W latach 1987-1988 na zaproszenie Lecha Wałęsy weszła w skład komitetu naukowego zespołu „szczęśliwki intelektualistów”, z którego wywodził się Komitet Obywatelski przy Lechu Wałęsie. Uczestniczyła w wielu burzliwych i twórczych naradach tego Komitetu w ramach tzw. „podstołki” służby zdrowia.

Prof. Maria Chmiel uważała Lecha Wałęsę za męża opatrznościowego, obdarzonego charyzmą i genialnym wyuczuciem politycznym. Niezależnie od roli i zajmowanego przez niego stanowiska darzyła go zawsze niezmienną sympatią i uznaniem, niejednokrotnie podkreślając trafność jego wyborów w prowadzonych dyskusjach i konferencjach podsumowaniach. Dawala temu wyraz również w wypowiedziach do prasy, apelując o zgodę „we wspólnym wolnym domu”. Jeszcze miesiąc przed śmiercią wyraziła swój niepokój o polskie przedwojenie 1991 roku! Pisała: „Całe moje życie upływało w cieniu wspomnień – myśli i marzeń o niepodległej Polsce”. Wspominając meandry naszej narodowej losów, szczególnie II wojny światowej i konspiracji w Warszawie, poprzez tragiczne bezpostřednie lata powojenne do chwili obecnej martwiła się „dlaczego nadchodząca wiosna jest taka smutna?”, skoro „zwycięzła Solidarność, mamy niepodległą Polskę, wybranego demokra-

MARIAN KRAMCZYŃSKI

PSARSKA Maria Aleksandrowna

